

## Avstrijsko-črnogorsko bojišče.

Ruski general poveljuje Črnogorcem.

Sarajevo, dne 31. avgusta.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča: Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je ruski general Patakow prevzel vodstvo vseh vojnih podvzetij črnogorske armade. General Patakow je bil več let vojaški pooblaščenec Rusije v Črni gori. Patakow ima v pomoč še nekaj častnikov ruskega generalnega štaba. Ti častniki, na čelu jim general Patakow, tvorijo črnogorski generalni štab. Posameznim črnogorskim četam, ki se že bojujejo z Avstriji, poveljujejo ruski in srbski častniki. S tem se čutijo črnogorski, posebno višji častniki, zapostavljeni. Vsled tega vlada med njimi velika nezadovoljnost.

Štiri dni skoro neprestano v ognju.

Pešpolk št. 94, ki ima svojo garnizijo v Rajhenbergu na Češkem, je imel posebno krvave boje na kraševitem ozemlju. Nek ranjen častnik pripoveduje, da se je polk boril s posebnim junaštvom in vstrajnostjo skozi cele 4 dni zoper sovražnika. Položaj bojišča je bil zelo težaven in nepripraven za vojevanje. Polk je v dneh od 16. do 19. avgusta prizadjal sovražniku tako hude udarce, da je ta končno zapustil postojanko za postojanko. Polk je vodil polkovnik Zenkl pl. Bunaberg, kateri je v boju našel junaško smrt. Vojaki so trpeli grozno žejo, ker je bežeči sovražnik v skaloviti pokrajini zastrupil ali zasul skoro vse studence. Moštvo je skoro že je umiralo, radi tega je bil polk odpoklican.

Kljub 4dnevemu, skoro neprestanemu bojevanju, ni imel polk posebno velikih izgub. Rane moštva so bile večinoma lahke. Nekatere stotnije so imele samo po 10 ranjenih. Vojaki so veseli in se kljub raznim neprivikam naravnost veselijo bojevanja s sovražnikom.

## Nemško-francosko bojišče

Francija poražena na celi črti.

Maribor, dne 2. septembra.

Neprestano razveseljiva so poročila, ki prihajajo iz francosko-nemškega bojišča, o velikanskih zmagah nemških armad nad združenimi angleško-belgijsko-francoskimi četami v razmeroma tako kratkem času v enem mesecu.

Na skrajnem severu stoječa nemška armada, ki stoji pod poveljstvom generala Klucka, je pri Maubeuge ob francosko-belgijski meji porazila angleško armado generala Frencha, ki je prihitela Francozom na pomoč in jo zasledovala do St. Quentin. Tukaj se je angleška armada zopet nekoliko zbrala, pritegnila 3 francoske divizije na pomoč ter se na novo spustila v boj. To se je zgodilo severno od St. Quentin. Toda zopet smola, zopet je bila od generala Klucka tepena. Južno od Cambrai so se med tem časom zbrale druge francoske in angleške čete in so korakale proti jugu, da bi zabranile vsaj prodiranje armad generala Klucka in oddelek armade generala Bülowa od St. Quentin proti Parizu. Toda tukaj ni bila sreča mila združenim Angležem in Francozom. Zopet so bili južno od St. Quentin tako silno tepeni, da je strt ves odpor Francozov ob severu Pariza.

Srednja armada generala Klucka, in sicer oddelek armade generala Bülowa, Hausena, vojvode vrttembergškega in armada nemškega prestolonaslednika so pa porazile pri Longway ob severno francosko-belgijsko-luksenburški meji glavno severno armado združenih Angležev, Belgijcev in Francozov tako uničevalno, da se tudi od te strani ni bati nemškim armadam nobenega odpora. Padla je tudi francoska armada Longway. Tepena angleško-belgijsko-francoska armada je bežala proti St. Quentinu, toda za petami ji je že tudi bil general Bülow. Prišlo je zopet do bitke pri St. Quentinu. Tudi tukaj so bili Francozi vnovič tepeni, Nemške armade generalov Hausena, vojvode vrttembergškega in nemškega prestolonaslednika korakajo proti jugo-zahodu na Verdun, ki je ena najmočnejših francoskih trdnjav. Pri Verdunu se je odcepila od združenih nemških armad armada generala Hausena, je prodrla do reke Aisne in je premagala močno francosko armado pri mestu Rethel. Armada generala Hausena prodira proti francoski trdnjavi Reims. Reims zapira vhod od severno vzhodne

strani proti Parizu. Ko padeta trdnjavi Verdun in Reims, bodo kar tri nemške armade neovirano korakale proti Parizu.

Armada nemškega prestolonaslednika je v nadaljnjem korakanju proti jugu, ko je zavzela trdnjavo Longway, prodirala proti trdnjavi Montmedy. Trdnjava Montmedy se je udala po kratkem odporu armadi nemškega prestolonaslednika.

Armada bavarskega prestolonaslednika, ki je porazila v bitki pri Metz Francoze, je prekorčila Vogeze ob južno-francosko-alzaški meji in prodira proti zahodu na Pariz. Armada generala Heeringen pa oblega ob francosko-severno-alzaški meji močno francosko trdnjavo Belfort. Po padcu Belforta bo korakala proti zahodu na Pariz.

Pariz pred obleganjem.

Francoski generalni štab pričakuje, da bo v bližnjih dneh obkolila nemška armada Pariz. Z vso naglico se pripravlja Pariz za obleganje.

Tu je prebivalstvo zapuščeno Pariz. V okolici Pariza delajo velikanske okope in rove, katere prepletajo z bodečimi žicami, da bi se sovražnik ne mogel bližati mestu. Vsa okolica Pariza izgleda, kakor kakor velikansko vojaško taborišče. V Parizu samem vlada nepopisen strah pred obleganjem. Osobito je prebivalstvo ogorčeno, ker mu je generalni štab podajal kriva poročila in slikal stanje francoske armade kot ugodno. Sedaj, ko se pripravlja francoska vlada na odhod proti jugu v Bordo, je še-le jasno, da je Pariz v največji nevarnosti.

## Boji pred Antwerpnom.

Berolin, dne 30. avgusta.

Pod osebnim vodstvom kralja Alberta je krenila močna belgijska armada proti jugu, da bi potisnila nazaj nemško armado. Nemcem se je posrečilo, speljati Belgičane v past pri Vilvordi, kjer so stale močne nemške čete. Ko so se Belgičani približali, so se Nemci naenkrat ustavili. Nove čete, ki so bile v zasedi skrite, so udrle iz gozdov od strani v belgijske čete.

Strašen boj Belgičev.

Belgičani so na ta način zašli v zasedo, v kateri se je strelal od treh strani na nje. To ni bila več borba, bilo je klanje. Belgičani, ki so poprej korajžno prodirali, so se spustili v beg, samo, da bi se rešili.

Na stotine jih je skočilo v volotok Mecheln-Löwen, kjer jih je mnogo utojilo. Avtomobili z oficirji generalnega štaba so divjali nazaj proti Antwerpnu.

Belgičani so zapustili že prej lepo mesto Mecheln, ker so tudi v to mesto padali strelj lastnih čet. Prebivalci so bežali vse križem. Slavni stolp stolnice so zadeli strel in ga porušili.

Misli se, da so Belgičani izvršili ta napad na željo francoskega vojnega vodstva.

Avstriji v nemški armadi proti Francozom.

Graški list „Arbeiterwille“ prinaša dne 1. septembra sledečo vest:

V drugem seznanu ranjencev in padlih, ki ga je izdala vojno poveljstvo bavarskih polkov, sta označena tudi 2 Avstrijca: pešec Evgen Buchner od 4. infanterijskega polka in pešec Ludvik Schwaninger, tudi od 4. pešpolka. Oba sta doma iz Gornje Avstrijske. Prvi je bil v bitki pri Metz (proti Francozom) hudo ranjen, drugi pa se je izgubil.

Nemški cesar odložil naslov angleškega admirala.

Dunaj, dne 1. septembra.

Nemški cesar Viljem je odložil naslov angleškega feldmaršala in admirala.

## Na Balkanu.

### Preteča vojska med Turčijo in Grčijo.

Razmerje med Turčijo in Grčijo se je nenadoma močno poslabšalo. Ker je Turčija ob maloazijski meji delala vojne priprave, je to vso grško javnost tako vznemirilo, da se bo grški ministri predsednik Venizelos v najkrajšem času moral odločiti za nastop, ki bo zelo uplival na celo evropsko vojsko. Pravi se, da se bodo v prihodnjih trenutkih pretrgale diplomatske zveze med Grčijo in Turčijo.

Grčija činea.

Se venomer je dvomljivo, kako se bo Grčija držala v sedanjih vojski, čeprav nastopa kralj Konstantin zelo jasno. Grška javnost prav nič ne prikriva, da bi rada stala ob strani trojnega sporazuma (Rusija, Francija, Anglija) in zato tudi mirno nadalje skrbi, da dobiva Srbija iz Grčije in preko Grčije živila. Srbija mora tukaj plačevati velikanske svote za živež, toda rada menda mora vgrizniti v kisljavo. Kralj Konstantin se je izjavil svojemu ministru, da se rajši odpove kraljevskemu prestolu, nego moral nasproti Avstriji in Nemčiji sovražno nasto-

piti. Vendar se mu ni posrečilo, da bi preprečil prijaznosti, ki jih izkazuje grška vlada Srbiji.

## Med Turčijo in Rusijo tudi vojska?

Dunaj, dne 1. septembra.

V Carigradu raste z vsako uro razburjenje proti Rusiji in njenim zaveznicam. Ljudstvo na ulicah zasramuje Ruse, Angleže in Francoze. Turčija se noč in dan pripravlja na vojsko ter je pripravljena že tako daleč, da se lahko ta teden začne z vojsko proti Rusiji. Ruska armada od 120.000 mož se zbira v Kavkazu. Njeno prodiranje podpira črnomoško brodovje. V Indiji se pripravlja upor mohamedancev.

Rusi preganjajo Rumune.

Bukarešt, dne 1. septembra.

Iz Besarabije, ruske pokrajine z rumunskim prebivalstvom, prihajajo vesti, da ruske oblasti neprestano preganjajo rumunsko prebivalstvo. Veliko število Rumunov so zaprli, ker jih dolžijo volunstva. Nekatere so takoj ustrelili. Ljudstvo je strahovito razburjeno in zapuščeno Besarabijo. Rumunska vlada se je v Petrogradu pritožila.

## Rumunija sumljiva?

Popolnoma nasprotno vestem, da Rusi preganjajo v Besarabiji Rumune in da je vsled tega med Rusijo in Rumunijo nastalo nekoliko napeto razmerje, je poročilo, ki ga prinaša „Grazer Volksblatt“ z dne 2. septembra. Pravi, da je Rumunija čez glavo oborožena. Armada 400.000 mož je pripravljena, da udari. Čudno pa je, da so vse ceste in železnice, ki vodijo v Sedmograško in Bukovino, vojaško zasedene in zastražene, kakor da bi hotele zabraniti vhod sovražnika od te strani. Proti Rusiji niso ceste in železnice tako vestno zastražene. In vendar stoji, kakor se govori, ob rumunski meji 200.000 mož s čelom proti Rumuniji. Mnogi mislijo, da bo Rumunija pokazala svojo barvo, kakor hitro bo odločena bitka v Galiciji. Čudno pa je, da vlada med Rumunijo in Srbijo boljše razmerje. Koliko resnice je na transportih ruskih čet in vojnega gradiva preko Rumunije v Srbijo, poročevalec „Volksblattov“ ni mogel izvedeti.

Albanski knez hoče zbežati.

Rim, dne 31. avgusta.

(Uradno.) „Tribuna“ poroča, da je albanski knez Viljem namenjen zapustiti Drač. Knez bo dne 31. avgusta stopil na ladjo „Misurata“, kam se bo odpeljal, še dosedaj ni natančno znano.

Uradno se torej že priznava, da je knez Viljem resno namenjen zapustiti nesrečno in nemirno Albanijo. Viljem je kot vidski princ na svojem gradu živel mirno, v Albaniji pa je bil kot jetnik. Druga poročila pravijo, da je Essad-paša, varovanec Italije, že na poti v Albanijo.

## Razne novice.

**Volitev novega papeža.** V ponedeljek, dne 31. avgusta, se je začelo zborovanje kardinalov, v katerem se naj izvoli novi papež. Ob 5. uri popoldan so se zbrali vsi kardinali v Vatikanu. Nepregledna množica je opazovala slikovit prihod visokih cerkvenih dostojanstvenikov. Posebno pozornost so vzbudili sedva oni kardinali, o katerih rimsko ljudstvo meni, da bo na enega izmed njih padla izvolitev. To so kardinali Ferrata, Gaspari, Meffi. Kardinali so se zbrali najprej v pavlanski kapeli, kjer so opravili pobožnost k sv. Duhu, potem so šli v procesijo, pred njimi križ, v sikstinsko kapelo, ki je spremenjena v volilno dvorano. Ob stenah so pripravljeni sedeži za kardinali, ki jih zavzemajo po vrsti svojega dostojanstva. Prvi sedež pripada tokrat kardinalu Serafinu Vanutelli, zadnji kardinalu Legi. Kakor hitro so dospeli kardinali v sikstinsko kapelo, so zaporedoma prisegli. Nato so jih, kakor predpisujejo tozadevna določila, ločili od vsega sveta in zaprli. Vse telefonske žice, ki vežejo konklave (zaprte volilne prostore), so prerezali.

**\* Trikratna volitev.** Iz Rima, z dne 1. septembra, se poroča: Ob 11. uri 30 minut dopoldne se je zbrala nad sikstinsko kapelico vzdignil prvi oblaček dima, znamenje, da se je vršila prva volitev, a brez uspeha, in volilni listki so se sežgali. Ob 12. uri 45 minut se je videl drugi oblaček. Na tisoče in tisoče ljudi broječa množica je stala okoli Vatikana, ki se je razšla še-le, ko je izginil drugi oblaček dima.

**\* Slovenec dr. Zdešar zaprt v Franciji.** Tujcem, ki so ob izbruhu vojske bili na Francoskem ali so pozneje došli na francoska tla, se ne godi posebno dobro. Posebno piko pa imajo Francozi na Avstrijce. Znani slovenski pisatelj, profesor dr. Anton Zdešar iz Ljubljane, ki je jako dobro znan graškim Slovanem in čitateljem „Glasnika najsvetejših Src“, se je pred izbruhom vojske mudil na Francoskem, od koder je pa vendar srečno ušel v Barcelono na Španjo. Prejšnjo nedeljo, dne 23. avgusta, sta se odpeljala dr. Zdešar in nadzornik avstrijske misijonske pokrajine na laški ladji iz Barcelone v Genovo. Ko je ladja med potjo pristala v francoski luki Marzeli, so morali vsi potniki izstopiti in so jih na zelo surov na-